

Georgette Heyer
FREDERICA

Nezabudnuteľná hrdinka z pera výnimočnej autorky

IKAR

Georgette
Heyer

FREDERICA

Preložila Tamara Chovanová

IKAR

Georgette Heyer
FREDERICA

Copyright © Georgette Heyer 1965
Translation © 2022 by Tamara Chovanová
Poetry translation © 2022 by Jana Bálíková
Cover design © Barbora Baloghová
Slovak edition © 2022 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-8158-5

Jeden

*A*ni nie päť dní po tom, čo vdova lady Buxtedová poslala naliehavú správu svojmu bratovi, ctihodnému markízovi Alverstokovi, so žiadosťou, aby ju čo najrýchlejšie navštívil, odľahlo jej, keď jej najmladšia dcéra oznámila, že strýko Vernon práve prišiel do ich domu v hrubom plášti, v ktorom vyzeral veľmi elegantne. „A má krásny nový dvojkoľosový koč, mama, a je ako zo škatuľky!“ vyhlásila slečna Kitty a pritisla si nos na okno, aby vyzrela na ulicu. „On je hrozný fešák, však, mama?“

Lady Buxtedová ju prísne napomenula, aby nepoužívala slová, ktoré nepatria do úst spôsobnej mladej dámy, a poslala ju do učebne.

Lady Buxtedová nepatrila medzi obdivovateľky svojho brata a správa, že prišiel na Grosvenor Place v dvojkoľosovom koči, ju nepotešila. Bolo príjemné jarné ráno, ale fúkal ostrý vietor a nikto, kto poznal markíza, by neveril, že nechá stáť svoje ušľachtilé kone dlhšie ako pár minút. To neveštilo nič dobré, pokiaľ išlo o jej plány – zatrpknuto to povedala aj svojej staršej sestre; už má dosť pochmúrneho očakávania, ten Alverstoke je veľmi sebecký, veľmi neochotný človek.

Na túto poznámku jej lady Jevingtonová, panovačná matróna, ktorej ťahalo na päťdesiat, poskytla obmedzenú podporu. Mohla si myslieť (a aj si myslela), že jej jediný brat je se-

becký a neochotný, ale nevidela dôvod, prečo by Louisa mala očakávať, že pre ňu urobí viac než pre jej sestru. Pokiaľ išlo o Louisiných dvoch synov a tri dcéry, lady Jevingtonová nebola schopná vyčítať Alverstokovi, že o nich nemá záujem. Človek sa skutočne nemohol zaujímať o také priemerné deti. Ale to, že nemal záujem o jej deti, svedčilo o sebeckve. Človek by čakal, že starý mládenec, ktorý nielen dobre vyzerá, ale má aj veľký majetok, bude veľmi rád držať ochrannú ruku nad jej milovaným Gregorym a uvedie ho do vybranej spoločnosti, kam sám patril, a dá si tú námahu, aby tam uviedol aj jej milovanú Annu. To, že Anna sa zasnúbila bez jeho pomoci, nezmiernilo nespokojnosť tejto dámy, a hoci priznávala, že sa jej nepáči okázalá spoločnosť, ktorej bol Alverstoke súčasťou, a dávala najavo nádej, že Gregory sa do ich kruhu nedá nikdy zatiahnuť, nevedela Alverstokovi odpustiť, že sa o to nikdy nepokúsil. Jej na tom vraj vôbec nezáleží, tvrdila, keby nemala dôvod predpokladať, že Alverstoke nielen kúpil hodnosť korneta pre svojho mladého príbuzného a dediča, ale dal mu aj slušnú apanáž. Na to jej lord Jevington odpovedal, že je schopný postarať sa o svojho syna aj sám a jeho syn si nemôže robiť nijaké nároky na svojho strýka, a Alverstokovi slúži ku cti, že neponúkol finančnú pomoc, čo by rodičov ctihodného Gregoryho Sandridgea vyslovene urazilo. To bola pravda, ale lady Jevingtonová sa nevedela zbaviť pocitu, že keby Alverstoke bol čo k čomu, prejavil by viac záujem o svojho najstaršieho synovca. Zdalo sa jej, že keby bola spoločnosť lepšie usporiadaná, jeho dedičom by bol syn jeho najstaršej sestry, nie nejaký vzdialený príbuzný.

Hoci lady Buxtedová netúžila, aby bol Gregory tak nepravdovo povýšený, súhlasila so svojou sestrou a obe dámy sa zhodli v názore na pána Endymiona Dauntryho – opovrhovali ním a označili ho za tútmáka. Ale či ich nenávisť k nevinnému mladému mužovi vychádzala z toho, že nemali rady jeho ovdovenú mamu, alebo z toho, že bol príťažlivý a pekne urastený – celkom zatienil Gregoryho Sandridgea aj mladého lorda Buxteda –, tú otázku si nikto nepoložil.

Nech už bolo na príčine čokoľvek, jeho dve staršie sestry boli presvedčené, že nemožno nájsť menej vhodného dediča, ako je Endymion. A ani jedna z nich si nedala námahu predstaviť bratovi najkrajšie a najurodzenejšie mladé dámy, ktoré rok čo rok pribúdali do londýnskej spoločnosti.

Najhoršie bolo, že Alverstoke sa rýchlo začal nudiť. Jeho sestry to unavovalo – hoci nemohli predpokladať, že dokáže donekonečna odolávať ženskému čaru, ani jedna z nich nebola taká hlúpa, aby si robila prehnané nádeje, keď sa zdalo, že niečo cíti k urodzenej a majetnej krásavici, ktorú mu strkali pod nos jeho sestry. Niekoľko týždňov sa k tej dáme správal galantne, potom sa mu zunovala a celkom zabudol, že existuje. Keď sa jeho sestry dozvedeli, že obozretní rodičia sa naňho spýtavo pozerajú a všeobecne ho považujú za nebezpečného, prestali mu dohadzovať manželky a radšej venovali energiu ľahšej úlohe – lamentovali nad jeho záhaľčivosťou, odsudzovali jeho sebeckto a hrešili ho za mravné priestupky (keď sa im niečo také dostalo do uší). Iba jeho najmladšia sestra sa zdržala komentárov, no sama sa rozhodla odmietnuť zopár lichotivých žiadostí o ruku, vydala sa z lásky za obyčajného vidieckeho džentlmena a málokedy chodila do hlavného mesta, a tak jej dve sestry považovali jej názor za zanedbateľný. Keď o nej hovorili, čo sa stávalo zriedka, vraveli o „chudere Elíze“, a hoci vedeli, že Alverstoke ju má radšej než ich dve, ani im nenapadlo požiadať ju o pomoc, keď išlo o jeho ženie. Verili, že odkedy dorástol do stavu dospelosti, nikto sa ani len nepokúsil v niečom ho ovplyvniť.

Keď ho lady Buxtedová požiadala, aby ju navštívil, neurobila to preto, žeby mu chcela držať kázeň – rozhodla sa, že nebude hovoriť nič, čo by mohol brať ako obvinenie. Ale kým naňho čakala, zmocnila sa jej nádej, a keď počula, že prišiel, uvedomila si, že je to preňho typické – vyčkal päť dní, až potom sa namáhal, hoci nemohol vedieť, aké je to naliehavé. Robilo jej problémy nasadiť prívetivý výraz, a keď neohlásený vošiel do miestnosti, tvárila sa silene srdečne. Aj

to bolo preňho typické – k nej, urodzenej dáme, ktorá si potrpela na slušné spôsoby, sa správval tak, akoby nevidel dôvod, prečo by sa u nej nemohol správať ako vo vlastnom dome.

Potlačila podráždenie a vystrela ruku so slovami: „Vernon! Aké milé prekvapenie, môj drahý!“

„Akéže prekvapenie?“ spýtavo zdvihol čierne obočie. „Nežiadala si ma, aby som prišiel?“

Lady Buxtedová sa ďalej usmievala, ale odpovedala s náznakom sarkazmu: „Veru áno, ale bolo to dávno, už som predpokladala, že ani nie si v meste.“

„Ach nie!“ milo jej opätoval úsmev.

Lady Buxtedovú neoklamal, ale zdalo sa jej rozumnejšie ignorovať úmyselnú provokáciu. Potľapkala po diváne a naznačila bratovi, aby sa usadil. Namiesto toho podišiel ku kozubú, sklonil sa, aby si ohrial ruky, a povedal: „Nemôžem sa zdržať dlho, Louisa. Čo odo mňa chceš?“

Keďže mala v úmysle pristúpiť k svojej žiadosti taktne a pomaly, jeho priama otázka ju nazlostila a vyviedla z miery. Zaváhala, a keď zdvihol pohľad, tvrdé sivé oči sa mu zaleskli.

„Hovor.“

Nemusela odpovedať hneď, lebo prišiel lokaj s občerstvením, aké sa mu zdalo primerané. Keď položil ťažký podnos na servírovací stolík, dôverným tónom dlhoročného rodinného sluhu informoval markíza, že priniesol Mountain aj sherry, takže zatiaľ si stihla usporiadať myšlienky a znechutene si všimla, že brat ju navštívil v bričeskách a vo vysokých čižmách, čo sa jej zdalo žalostne nespôsobné, tak ako jeho príchod. Čižmy sa mu leskli, nákrčník mal upravený a redingot mu sedel ako uliaty, očividne mu ho ušil prvotriedny krajčírsky majster, a to len znásobilo jej nespokojnosť. Mala pocit, že keby k svojmu výzoru pristupoval rovnako ľahostajne ako k správaniu, odpustila by mu, že nepovažoval za potrebné uctiť si ju tak, že sa oblečie, ako sa patrí na predpoludňajšiu návštevu. Ale nikto, kto vyzerá tak elegantne ako on a jeho štýlom sa riadia mnohí džentlmeni, nemôže byť ľahostajný k otázkam módy. Dokon-

ca keď raz bola zúfalá, spýtala sa ho, či mu záleží aj na niečom inom ako na oblečení. Chvíľu premýšľal a potom odvetil, že hoci oblečeniu, prirodzene, pripisuje veľký význam, záleží mu aj na koňoch.

Prešiel cez miestnosť k servírovaciemu stolíku, a keď lokaj odišiel, zdvihol hlavu a spýtal sa: „Dáš si sherry, Louisa?“

„Drahý Vernon, už by si mohol vedieť, že sherry sa ani nedotknem!“

„Mal by som to vedieť? Ale keď ja mám hrozne zlú pamäť!“

„Nemáš, ak si chceš niečo pamätať.“

„Ach nie, vtedy veru nie!“ súhlasil. Pozrel cez salón na ňu, a keď videl jej stisnuté pery a čoraz červensiu tvár, zrazu sa zasmial. „Ty si trdlo, sestrička. Nikdy mi nikto nesadol na lep tak ako ty! Tak čo ti nalejem? Malagu?“

„Dám si pol pohára ratafie, ak budeš taký dobrý,“ odvetila meravo.

„Budem taký dobrý, hoci ma to poburuje. Hrozné, piť v tomto čase! Alebo hocikedy,“ dodal zamyslene. Priniesol jej pohár, kráčal graciózne ako atlét. „Tak o čo ide teraz? A nechod' ako mačka okolo horúcej kaše! Nechcem, aby mi prechladli kone.“

„Bola by som rada, keby si si sadol!“ vyhlásila najedovane.

„No dobre, ale povedz už, čo chceš, preboha!“ Sadol si do kresla na druhej strane kozuba.

„V skutočnosti potrebujem tvoju pomoc, Alverstoke,“ priznala.

„To mi bolo jasné, milá Louisa, len čo som si prečítal tvoj list,“ odvetil desivo prívetivo. „Samozrejme, mohla si ma zavolať, aby si mi vynadala do zhýralcov, ale prešpikovala si list takými milými slovami, že som okamžite zavrhol podozrenie a zostala mi len jedna možnosť – chceš, aby som pre teba niečo urobil.“

„Spomenul si si, že som ti napísala, aby si ma navštívil, zrejme by som mala byť rada!“ zagánila naňho.

„Nevieš si predstaviť, Louisa, v akom som pokúšení prijať tvoju vďačnosť s primeraným úškrnom!“ vyhlásil. „Ale nikdy nikto nemôže povedať, že som ukradol tú česť inému mužovi! Trevor to vybavil za mňa.“

„Chceš povedať, že pán Trevor čítal môj list?“ zvolala pobúrene lady Buxtedová. „Tvoj tajomník?“

„Platím ho za to, aby čítal moje listy,“ vysvetlilo jeho lordstvo.

„Ale isto nie listy, ktoré ti píšú tvoji najbližší a najmilší!“

„Ach nie, tie nečíta!“ súhlasil.

Vypla hrud'. „Ty si ten najne...“ Zarazila sa, očividne namrzená sama na seba, s hrdinským úsilím sa znova silene usmiala a takmer pobavené poznamenala: „Darebák! Nemala by som ti dovoliť takto sa so mnou zahrávať. Chcem sa s tebou porozprávať o Jane!“

„Dočerta, to má byť kto? Aha, už viem! Jedna z tvojich dcér!“

„Moja najstaršia dcéra. A dovoľ, aby som ti pripomenula, že tvoja neter, Alverstoke!“

„Si ku mne nespravodlivá, Louisa. Nemusela si mi to pripomínať.“

„Túto sezónu ju chcem uviesť do spoločnosti,“ nevšímala si jeho námietku. „Samozrejme, uvediem ju do spoločnosti v niektorom salóne – ak kráľovná ešte dáva audiencie, ale počula som, že zdravie má...“

„Musíš niečo urobiť s tými pehami – ak je to tá, na ktorú myslím,“ skočil jej do reči. „Skúšala si jej to potierať citrónovou šťavou?“

„Nepozvala som ťa, aby si kritizoval Janin výzor!“ odsekla.

„Tak prečo si ma pozvala?“

„Chcem ťa požiadať, aby si na jej počesť usporiadal bál – v dome Alverstokovcov!“

„Čože?“

„Veľmi dobre viem, čo na to povieš, ale zamysli sa nad tým, Vernon! Je to tvoja neter, a ktoré miesto je vhodnejšie na bál než dom Alverstokovcov?“

„Tento dom!“ vyhlásil bez váhania.

„Ach, nebuď protivný! Som presvedčená, že v tejto miestnosti by nemohlo tancovať viac ako tridsať párov, a predstav si tú oštaru!“

„Predstavujem si to,“ uistilo ju jeho lordstvo.

„Ale to je neporovnateľné! Chápeš, tu by som musela presunúť zo salóna všetok nábytok, večeru by som musela podávať v jedálni a jednu miestnosť vyhradiť na odkladanie dámskych plášťov – pritom v dome Alverstokovcov je paradna plesová sála! A je to aj môj rodný dom.“

„Ale aj môj dom,“ poznamenal markíz. „Pamäť mi občas neslúži, no živo si spomínam, aká to bola oštara, ako si sa správne vyjadřila, keď tam usporiadali bál pre Augustu, pre teba aj pre Elizu, a preto, milá sestrička, hovorím: NIE!“

„Nemáš vôbec city?“ spýtala sa tragicky.

Z vrecka vytiahol smaltovanú škatuľku so šnupacím tabakom a nespokojne skúmal obrázok na viečku. „Nie, vôbec. Rozmýšľam, či som neurobil chybu, keď som si kúpil toto. Vtedy sa mi tá škatuľka páčila, ale tá maľba sa mi už zdá akási hlúpa.“ Vzdychol si a skúseným pohybom palca otvoril viečko. „A veru sa mi nepáči ani táto zmes,“ nadýchol sa a znechutene si oprášil prsty. „Samozrejme, povieš mi, že som mal mať rozum a nedopustiť, aby mi ju Mendelsham nanútil, a budeš mať pravdu, človek by sa mal držať svojich pravidiel.“ Vstal. „Ak je to všetko, pomaly sa poberiem.“

„Nie je to všetko!“ zvolala celá červená. „Vedela som, čo povieš, pravdaže, vedela som to.“

„Verím, že si to vedela, ale prečo si márnila môj čas, doplekla?“

„Lebo som dúfala, že aspoň raz v živote prejavíš trochu citu, pochopíš, čo dlhuješ svojej rodine, dáš najavo aspoň náznak lásky k chuderke Jane!“

„Naháňaš sa za vidinou, Louisa! To, že nemám city, ťa žralo celé roky a necítim ani štipku lásky k tvojej chuderke Jane, ktorú by som ani nespoznal, keby som ju náhodou stre-

tol. A musím si pripomínať, že Buxtedovci sú členmi mojej rodiny.“

„Ja nie som členkou tvojej rodiny?“ zvolala. „Zabúdaš, že som tvoja sestra?“

„Nie, nemal som možnosť, aby som na to zabudol. Ach, nezačínaj s tým znova, nevieš si predstaviť, ako hrozne vyzeráš, keď takto vybuchneš. Nech ťa uteší moje uistenie, že keby ťa Buxted nechal na mizine, cítil by som povinnosť ujať sa ťa.“ Posmešne na ňu pozrel. „Viem, chceš mi povedať, že nemáš ani groš, ale pravda je taká, že si na tom veľmi dobre, milá Louisa, ty si tá najpoburujúcejšia žgřloška, akú poznám! A nehovor mi, ako ma máš rada! Nemáš ma o nič radšej ako ja teba.“

Tento priamy útok ju vyviedol z miery a zajachtala: „Ako to môžeš povedať? Vždy som k tebe cítila úprimnú lásku!“

„Klameš sama seba, sestrička, necítila si lásku ku mne, ale k môjmu mešcu!“

„Ach, ako môžeš byť taký nespravodlivý? A pokiaľ ide o to, že som na tom dobre, dovoľm si tvrdiť, že ty, extravagantný nehanebník, by si bol prekvapený, ako prísne musím hospodáriť. Prečo som sa podľa teba po Buxtedovej smrti odsťahovala z nášho krásneho domu na Albemarle Street a prišla som sem, do domu, ktorý je celkom od ruky?“

Usmial sa. „Keďže si nemala príležitosť odsťahovať sa, predpokladám, že za tým bola tvoja nevyliciteľná láska k peniazom.“

„Ak máš na mysli, že som musela obmedziť výdavky...“

„Nie, len si nevedela odolať pokušeniu, aby si to urobila.“

„Zostala som sama na päť detí...“ Nedopovedala, jeho pohľad ju varoval, že by nebolo rozumné pokračovať v tejto téme.

„Veru tak!“ povedal cháavo. „Tuším by sme sa mali rozlúčiť, nie?“

„Niekedy si myslím,“ lady Buxtedová potláčala rozhorčenie, „že si ten najprotivnejší človek, aký kedy chodil po

tomto svete! Keby ťa o to požiadal Endymion, určite by si mu vyhovel bez váhania.“

Tie zatrpknuté slová na markíza očividne zapôsobili, ale po chvíli sa spamätal a odporúčal sestre, aby si ľahla a dala si ópiovú tinktúru. „Si žalostne mimo, Louisa, ver mi. Ubezpečujem ťa, že keby ma Endymion požiadal, aby som usporiadal bál na jeho počesť, dal by som ho zviazať do zvieracej kazajky.“

„Si nechutný!“ zvolala. „Veľmi dobre vieš, že som to tak nemyslela... že som... teda...“

„Nie, nie, nič mi nevysvetľuj!“ skočil jej do reči. „Ver mi, nie je to potrebné. Veľmi dobre ti rozumiem... už celé roky ti rozumiem. Ty... a zrejme aj Augusta... ste samy seba presvedčili, že cítim silnú náklonnosť k Endymionovi...“

„Ten ničomník!“

„Si veľmi prísna! Je len trochu spomalený.“

„Áno, všetky vieme, že podľa teba je vzorom dokonalosti,“ vyhlásila nahnevane a žmolila vreckovku v rukách.

Markíz ležérne pohojďával lorňonom na dlhej šnúrke, ale pri jej slovách ho zdvihol k oku, aby sa lepšie pozrel na rozpalenú sestru. „Zvláštne si vykladáš moje slová!“ poznamenal.

„Nič mi nehovor!“ odsekla pobúrene lady Buxtedová. „Nech ten tvoj vzácny Endymion chce čokoľvek, stačí povedať! A zatiaľ tvoje sestry...“

„Nerád ti skáčem do reči, Louisa,“ zamrmlal markíz, „ale o tom pochybujem. Vieš, nie som taký benevolentný, ako naznačuješ.“

„A neplatíš mu apanáž, čo? Ach nie, veru nie!“

„Teda to ťa žerie? Aká si nevyspytateľná! Odsudzuješ ma, že sa správam nepekne k vlastnej rodine, a vzápätí ma odsudzuješ, že si plním povinnosti voči svojmu dedičovi!“

„Ten hlupák!“ vyprskla. „Ak sa stane hlavou rodiny, to nestrpím!“

„S tým radšej nezačínaj,“ radil jej. „Je veľmi pravdepodobné, že to nebudeš musieť strpieť, lebo je pravdepodobné, že zomrieš predou mnou. Vieš, dávam ti päť rokov.“

Lady Buxtedová nenachádzala vhodné slová a uchýlila sa k slzám, medzi vzlykmi bratovi vyčítala, že nie je láskavý. Ale ak si myslela, že touto taktikou mu obmäkčí srdce, veľmi sa mýlila – ženské slzy a výčitky ho veľmi preveľmi nudili. Nepresvedčivo súcítne poznamenal, že keby vedel, že nie je vo svojej koži, nevnútil by jej svoju spoločnosť, potom sa zdvihol, a keď sa náhlil preč, jeho sestra rozhorčene vyjadrila nádej, že sa dožije aspoň toho, aby dostal, čo si zaslúži.

Len čo sa za ním zatvorili dvere, prestala plakať a možno by sa do istej miery aj bola upokojila, keby o pár minút nevošiel do salóna jej starší syn. Žalostne netaktne sa jej spýtal, či ju navštívil jeho strýko, a ak je tak, čo povedal na jej návrh. Keď sa dozvedel, že Alverstoke neprejavil ochotu, ako tušila, zatváril sa vážne, ale poznamenal, že ho to nemrzí, lebo keď sa nad tým zamyslel, ani jemu sa ten nápad nepáčil.

Lady Buxtedová nebola láskavá žena. Bola rovnako sebecká ako jej brat a oveľa menej úprimná, lebo si nepripúšťala, že má nedostatky. Už dávno sa utvrdila v presvedčení, že jej život je jedna dlhá obeta deťom bez otca, a keď hovorí o svojich dvoch synoch a troch dcérach (hoci nie vždy s nimi), pridáva im láskavé prívlastky, dávajúc svetu na vedomie, že všetko jej úsilie je zamerané na potomstvo, takže v očiach nekritickej väčšiny vyzerala ako oddaná matka.

Carltona, o ktorom rada hovorila ako o svojom prvorođenom, mala zo svojich detí najradšej. Nikdy jej nespôsobil trápenie. Z apatického chlapčeka, ktorý vnímal mamu tak, ako sa vnímala sama, vyrástol vážny mladý muž so zmyslom pre povinnosť, ktorý sa nikdy nezaplietol do šarvátok (čo sa nedá povedať o jeho temperamentnejšom bratancovi Gregorym) a nechápal, čo sa jeho rovesníkom aj Gregorymu zdá na výčinoch také zábavné. Chápavosť prejavoval priemernú, premýšľal pomaly a snaživo, ale nebol namyslený, len bol hrdý na svoj zdravý rozum. Nežiarlil na mladšieho brata Georgea, vedel, že je bystrejší než on. V skutočnosti bol na Georgea hrdý, považoval ho za dôvtipného, a hoci jeho usilovné štúdium

mu prezradilo, že taký temperament, ako má George, ho môže zviest' na šikmú plochu, nikdy nedal pred matkou najavo svoje obavy ani jej neprezradil, že sa rozhodol dozerať na Georgea, keď skončil štúdium. Nikdy sa jej nezdôveril ani sa s ňou nehádala a nikdy sa nevyjadril kriticky ani o svojej sestre Jane.

Mal dvadsaťštyri rokov, a keďže zatiaľ nedal najavo túžbu presadiť svoj názor, jeho matku nepríjemne prekvapilo, keď vyhlásil, že nevidí dôvod, prečo by sa mal báť na Janinu počesť konať v dome jeho strýka a na jeho náklady. Veľmi rýchlo ju prešla láska k nemu, a keďže už bola podráždená, mohlo sa to zle skončiť, keby sa múdro nestiahol.

Bolo mu ľúto, že Jane pri tejto príležitosti chytila stranu matke a vyhlásila, že od strýka Vernona to nebolo pekné, nebol ochotný minúť pár stoviek libier...

„Som presvedčený, Jane,“ vyhlásil vážne Buxted, „že si priveľmi rozumná na to, aby si chcela byť zaviazaná strýkovi.“

„Ach, taká hlúposť!“ zvolala nahnevane. „Preboha, prečo by som mu nemala byť zaviazaná? Koniec koncov je to jeho povinnosť!“

Horná pera akoby sa mu rozťahla, vždy sa tak rozťahla pri prejave nespokojnosti, a vyčítavo poznamenal: „Chápem, že si sklamaná, ale dovlím si poznamenať, že v tvojom dome si báť užiješ oveľa viac než v obrovskej sále v dome Alverstokovcov, kde by si nepoznala polovicu hostí.“

Jeho druhá sestra Maria – blížil sa aj jej debut v spoločnosti – bola rovnako pobúrená ako Jane a ledva čakala, kým dohovori, potom sa ho spýtala, prečo vraví hlúposti. „Podľa teba bude príjemnejšie, ak sa báť bude konať tu? Veď sem môžeme pozvať najviac päťdesiat hostí! Nebolo by lepšie, keby ju uviedli do spoločnosti v dome Alverstokovcov? Tuším si sa pomiatol!“ povedala jeho lordstvu. „Bude to najbiednejší bál v meste, veď poznáš mamu! Ale predstav si tú parádu, keby ten bál usporiadal náš strýko! Stovky hostí a významných osobností! Homáre, šunka v aspiku, krém chantilly, šľahačka...“

„Pozval by ich na bál?“ zažartoval ťažkopádne Carlton.

„A šampanské by tieklo potokom!“ dodala Jane, nevší- mala si ho. „A ja by som stála s mamou a so strýkom pod schodištom v bielych saténových šatách zdobených ružovými púčkami a s venčekom na hlave!“

Pri tej krásnej predstave jej vyhrkli slzy, ale Maria ani Carlton tým neboli nadšení, Maria poznamenala, že s tými pehami a pieskovými vlasmi by vyzerala čudne, a Carlton dodal, že nechápe, prečo jeho sestry venujú takú pozornosť svetským daromniciam. Ani jedna mu na to neodpovedala, ale keď dodal, že on je vlastne rád, že Alverstoke odmietol usporiadať bál, pobúrilo ich to rovnako ako mamu a dali to najavo ešte hlučnejšie. A tak odišiel a nechal sestry, aby kritizovali jeho prízemnosť a hádali sa o ružových púčkoch, pričom sa zhodli v názore, že hoci je ich strýko neznesiteľný, je to pravdepodobne mamina chyba. Možno ho v tom poz- vzbudzovala.

Dva

*K*ed' markíz neskôr vstúpil do svojho domu, pohľad mu padol na list ležiaci na jednom z dvoch ebenových pozlátaných stolíkov. Adresa napísaná veľkým ozdobným písmom, bledomodrá pečať neporušená. Markízov skvelý tajomník pán Trevor na prvý pohľad videl, že list pochádza od jednej či druhej krehkej krásky, ktorej jeho lordstvo momentálne venovalo svoju pozornosť. Markíz odložil klobúk, rukavice a mnohovrstvový plášť, ktorý upútal obdiv slečny Kitty Buxtedovej, do rúk lokaja. Ten už na to čakal. Markíz vzal list a prešiel s ním do knižnice. Keď zlomil pečať a otvoril ho, do nosa mu udrela vôňa ambry a znechutene zmraštil tvár. Podržel list čo najďalej a chytil do ruky lorňon. Prebehol zrakom správu a hodil ju do ohňa. Fanny je neznesiteľne nudná, pomyslel si. Bola očarujúca, ale nikdy nebola s ničím spokojná. Teraz chcela dvojjáprah krémových koní, ktoré by ťahali jej bričku, minulý týždeň ho požiadala o diamantový náhrdelník. Dal jej ho a považoval to za darček na rozlúčku.

Tá nepríjemná vôňa, ktorou postriekala list, mu zostala na prstoch. Práve si ich dôkladne umýval, keď vošiel do miestnosti Charles Trevor. Zdvihol zrak a pri pohľade na prekvapenú tvár mladého muža pochopil, že ani on nemá rád ambriu.

Pán Trevor nepovedal nič, ale na tvári sa mu zračil taký výraz, že Alverstoke poznamenal: „A je to! Viem, čo si myslíš, Charles, a máš pravdu. Je načas rozlúčiť sa s Fanny.“ Vzdychoval si. „Bola to pekná hra, ale má kurací rozum a je hrabivá.“

Pán Trevor zase nič nepovedal. Ťažko by z neho niečo vytiahol, lebo jeho názory na tú delikátnu tému boli rozporuplné: ako moralista odsudzoval spôsob života svojho zamestnávateľa, ako rytier a idealista ľutoval chuderku Fanny. Ale keďže dobre vedel, aký štedrý bol jeho pán k tej dáme, musel pripustiť, že Fanny sa nemôže sťažovať.

Charles Trevor, jeden z mladších členov veľkej rodiny, získal svoje postavenie vďaka tomu, že jeho otec bol tútorom a mentorom otca terajšieho markíza a sprevádzal ho na ceste po svete. Viedol pohodlný život, ale to nebola jediná odmena. Medzi ním a jeho urodzeným žiakom zostalo pevné puto, bol krstným otcom jeho najstaršieho syna a svojho vlastného syna viedol k viere, že reverend Laurence Trevor má nárok na jeho patronát.

Takže keď si reverend Laurence dovolil navrhnúť terajšiemu markízovi, že Charles je vhodný kandidát na miesto tajomníka, Alverstoke ho prijal ochotnejšie, než bol Charles pripravený stať sa členom jeho domácnosti. Charles netúžil vstúpiť do cirkvi, ale bol to seriózny mladý muž s bezchybnými mravmi a nič, čo počul o Alverstokovi, ho nevedlo k očakávaniu, že vo svojom postavení si bude musieť odopierať telesné pôžitky. Ale keďže mal dosť zdravého rozumu a synovskej lásky a vedel, že pre duchovného so skromnými príjmami nie je ľahké postarať sa o šiesteho syna, nechal si svoje výhrady pre seba, uistil otca, že urobí, čo bude v jeho silách, aby nesklamal jeho očakávania, a utešoval sa predstavami, že keď bude žiť v dome Alverstokovcov, skôr sa naskytne nejaká skvelá príležitosť vyšvihnúť sa, než keby žil na vidieckej fare.

Rád politizoval, no zatiaľ nedostal príležitosť na prejavenie svojich politických názorov, markíz nemal politické ambície, a preto nechodil často do Hornej snemovne. Ale Charlesovi dovolil, aby mu písal krátke prejavy, keď mal jeho patron

pcit, že by sa patrilo k niečomu vyjadriť, z času na čas mu dokonca prezradil svoje politické presvedčenie.

Navyše Alverstoka jednoducho musel mať rád. Hoci nemal dôvod, aby si navrával, že Alverstoka zaujímajú jeho starosti, zdal sa mu nenáročný a prívetivý, nikdy sa netváril nafúkane. Charles vedel, že má šťastie, porovnával svoje skúsenosti so spoložiakom v podobnom postavení, ktorého zamestnávateľ sa k nemu správal ako k čiernemu otrokovi alebo sluhovi. Alverstoke ho vedel uzemniť, keď našiel rozrastajúcu sa hubu, ale keď jeho tajomník nepoznal jej názov, netváril sa spoločensky nadradene. Charlesovho priateľa ničil jeho pán strohými príkazmi, Charlesa markíz vždy slušne požiadal, keď niečo od neho chcel, a pritom sa jeho lordstvo vždy milo usmialo. Nech sa Charles akokoľvek usiloval, nevedel odolať jeho čaru a obdivoval jeho jazdecké schopnosti ako aj šikovnosť v iných športových aktivitách.

„Ak sa nemýlim,“ poznamenal markíz trochu pobavene, „z toho, ako váhavo a ostýchavo sa tváriš, považuješ si za povinnosť pripomenúť mi ďalšiu úlohu. Drž sa mojej rady a nerob to. Prijal by som to podráždene, pravdepodobne by som vyletel až po strop.“

Na vážnej tvári pána Trevora sa mihol úsmev. „Vy nikdy nie ste podráždený, pane,“ odvetil prosto. „A nie je to povinnosť, aspoň ja to tak nevnímam. Len som si pomyslel, že by ste to rád vedeli.“

„Ale čo? Naozaj? Podľa mojich skúseností také slová môžu byť predzvesťou čohosi, čo by som radšej nevedel.“

„Áno,“ pripustil úprimne pán Trevor, „ale bol by som rád, keby ste si prečítali tento list. V skutočnosti som slečne Merrillovej sľúbil, že si ho prečítate.“

„A kto má byť tá slečna Merrillová?“ chcelo vedieť jeho lordstvo.

„Povedala, že vy to budete vedieť, pane.“

„Vážne, Charles, už by si ma mal poznať, nenosím v hlave mená všetkých...“ Zarazil sa, zvrátil obočie. „Merrillová,“ zopakoval zamyslene.

„Pane, bude to nejaká vaša známa.“

„Veľmi vzdialená známa. Čo chce, dočerta?“

Pán Trevor mu podal zapečatený list. Vzal ho do ruky, no prísne poznamenal: „Mal by som ten list hodiť do ohňa, aby si musel vysvetľovať, prečo si sa nepostaral o to, aby som si ho neprečítal.“ Zlomil pečať a otvoril list. Rýchlo ho prebehol pohľadom. Keď skončil, zdvihol zrak, spýtavo pozrel na pána Trevora. „Nie si trochu nesvoj, Charles? Včera si si vyhodil z kopytka a dnes nie si vo svojej koži?“

„Nie, pravdaže nie!“ zvolal zhrozene pán Trevor.

„Tak prečo ti, preboha, zrazu straší vo veži?“

„Nestraší! Teda...“

„Musí. Za celé tri roky, čo mi slúžiš, si nikdy nezlyhal, keď sa bolo treba vyhovoriť pred mojimi dotieravými príbuznými. A pokiaľ ide o pranie špinavej bielizne medzi nimi...“

„Som presvedčený, že o to nejde, pane! Možno nie sú bohatí, ale...“

„Perú špinavú bielizeň,“ zopakovalo jeho lordstvo dôrazne. „Moja sestra verí, že je mimo centra diania, keď žije v dome na Grosvenor Place, čo si potom môže človek myslieť o tých, ktorí žijú na Upper Wimpole Street? A čo ak...“ znova pozrel na list, „čo ak je táto F. Merrillová dcérou jediného člena rodiny, s ktorým som sa poznal? Môžeš sa spoľahnúť, že nemá ani groš a dúfa, že budem taký milý a napravím to.“

„Nie, nie!“ namietol pán Trevor. „Isto mám dosť rozumu, aby som také osoby nepovzbudzoval!“

„To dúfam,“ súhlasilo jeho lordstvo. Spýtavo zdvihol obočie. „Je to tvoja priateľka, Charles?“

„Nikdy predtým som ju nevidel,“ odvetil odmerane pán Trevor. „Asi by som mal uistiť vaše lordstvo, že by sa mi zdalo neprimerané predstaviť vám svoje známe.“

„No, nič si z toho nerob! Nechcel som ťa uraziť,“ poznamenal mierne Alverstokey.

„Nie, pane, pravdaže nie!“ zamrmľal umiernené pán Tre-

vor. „Ospravedlňujem sa. Ide o to... Asi by som vám mal vysvetliť, ako som sa stretol so slečnou Merrivillovou.“

„Von s tým,“ pobádal ho Alverstoke.

„Priniesla ten list osobne,“ poznamenal pán Trevor. „Jej koč tu zastal, práve keď som sa chystal vojsť do domu – ako isto viete, dnes ste mi nedali veľa práce, tak som si pomyslel, že nebudete mať námietky, ak si pôjdem kúpiť nejaké nové nákrčníky.“

„Ako ti to prišlo na um?“

Seriózný tajomník sa znova usmial. „Vďaka vám, pane. Teda skrátka a dobre slečna Merrivillová vystúpila z koča s listom v ruke vo chvíli, keď som stúpal po schodoch, a tak...“

„Ach!“ zvolal Alverstoke. „Nemala lokaja! Pravdepodobne to bola drožka.“

„To neviem, pane. Pre istotu som sa jej spýtal, či jej môžem poslúžiť – povedal som, že som váš tajomník –, a dali sme sa do reči, slúbil som jej, že vám odovzdám ten list a... no...“

„Postaráš sa, aby som si ho prečítal,“ dokončil Alverstoke. „Opíš mi tú fešandu, Charles!“

„Slečnu Merrivillovú?“ Pán Trevor bol očividne v úzkych. „Viete, veľmi som si ju neobzeral, pane. Správala sa slušne, neafektovane... rozhodne to nebola žena, ktorá perie špinavú bielizeň na verejnosti. Teda...“ Odmlčal sa a pokúšal sa predstaviť si slečnu Merrivillovú. „No, ja sa v tom veľmi nevyznám, ale zdalo sa mi, že je oblečená elegantne! Tuším bola dosť mladá... hoci nie v rozpuku mladosti.“ Nadýchol sa a úctivo zamrmľal: „To bola tá druhá, pane.“

„Áno?“ povzbudil ho Alverstoke, v očiach sa mu zračilo pobavenie.

Pán Trevor márne hľadal vhodné slová, až po chvíli si zrejme vybavil božskú vidinu a vážne vyhlásil: „Pane, v živote som nevidel... ani sa mi nesnívalo o takom krásnom dievčati! Tie oči! Také veľké, také modré! A vlasy! Ligtavé ako zlato! K tomu rozkošný noštek a nádherná pleť! A keď rozprávala...“